

ליל שבת קודש פרשת אמור ה'תשס"ה

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קכ"א המדבר איך שצריכין למצוא עצמו בתוך ספרי התורה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, כתיב (תהלים מ): אז אמרתי הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי לעשות רצונך וכו', כשאדם רואה ולומד בספר, ובכל מקום שהוא רואה ולומד, מוצא את עצמו, היינו שלוקח לעצמו מוסר, ורואה פחיתותו ושפלותו, בכל מקום באיזה ספר שהוא בא ומעיין שם, זה סימן שחפץ לעשות רצונו יתברך, וזה, אז אמרתי הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי, זה סימן לעשות רצונך אלקי חפצתי כנ"ל, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עיקר שלימות לימוד תורה הקדושה, הוא כדי לשמור לעשות ולקיים את כל מה שלומד, שלא יהיה הלימוד אצלו כמו חכמה בעלמא חס ושלום, רק כל לימודו יהיה כדי להוציא משפטי הנהגות ישרות מכל מה שלומד (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"א), ולדעת שדיבורי התורה נאמרים עליו, ומדריכים אותו איך לנהוג את ימי חייו, וכן כששומע דברי התעוררות ומוסר מפי הצדיקים, ידע היטיב שהדיבורים נאמרים עליו בפרטיות, ולא יחשוב מאחרים כלל, כי דרך בני אדם לחשוב בשעה ששומעים דברי מוסר, הלוואי שחבירי היה שומע המוסר הזה, כי הוא צריך את זה מאד, אבל מעצמו שוכח לגמרי, שבאמת הוא צריך את הדיבורים יותר מכולם, ודרך הצדיקים להוכיח את עצמם בדברי תוכחתם, ובוכים ומבכים שמים וארץ כאילו הם החוטאים והפושעים הכי גדולים חס ושלום, אבל מי שיש לו קצת שכל יודע, שכל דבריהם נאמרים כלפי נשמות השומעים, אבל מרוב ענוותנותם הצדיקים אומרים הדיבורים על עצמם, וכמו שהיה דרך הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע להוכיח עצמו ברבים ולומר "מיילך, מיילך, מה עשית? איך עברת עבירה פלוני ופלוני", והשומעים דבריו ידעו היטיב שלא היה להרבי ר' אלימלך זי"ע שום שייכות לדברים אלו, רק הדיבורים היו בשבילם, ובדרך זה קיבלו הרהור תשובה אמיתי, וחזרו בתשובה שלימה לפניו יתברך.

וזהו מה שרביז"ל אומר כאן, שאם אדם מוצא את עצמו בכל ספר שלומד, זהו סימן שרצונו לעבוד את הקדוש ברוך הוא, וכמו שכתוב (תהלים מ) "הנה באתי במגילת ספר כתוב עלי", שאם אני יודע שמה שכתוב במגילת ספר, הכל כתוב "עלי", זהו

סימן "לעשות רצונך אלקי חפצתי", כי אם אדם יודע שדברי הספר נאמרים עליו, ואינו זורק את התוכחה והמוסר על אחרים, לפסול ולטמאות אותם, זהו סימן שלבו נכון ושלם עם אלקיו, וחפיץ לעשות את רצון הקדוש ברוך הוא, והוא בוודאי יזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולכן אשרי המוציא את עצמו בכל ספר שלומד, ובכל דיבור ששומע מפי הצדיקים, כי אז יתעורר תמיד לעבודת השם יתברך בהתלהבות גדולה, ויזכה להיות דבוק בו יתברך באמת, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בתחילת הפרשה (ויקרא כ"א) ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו, וכבר דיקדק רש"י ז"ל וכל המפרשים, מהו כפל הלשון אמור, ואמרת, והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל יש להבין הענין מאד, כי הקדוש ברוך הוא אומר אל משה רבינו, "אמור אל הכהנים בני אהרן", שהוא יאמר דיבורים כאלו אל הכהנים, שהם יבינו היטיב שכל הדיבורים נאמרים אליהם, שזהו "ואמרת אליהם", וממילא "לנפש לא יטמא בעמיו" שלא יטמאו ויפסלו אנשים אחרים, ויחשבו שהמוסר והתוכחה נאמרים על אחרים, רק ידע נאמנה שכל הדיבורים נאמרים אליהם ממש, וזה מרומז גם בדברי רש"י הקדוש "להזהיר גדולים על הקטנים", היינו להזהיר הגדולים בשעה שהם אומרים דברי מוסר לקטנים, שיכללו את עצמו עמהם (וכמבואר מזה בספר הקדוש "נועם אלימלך" כאן עיין שם), ויאמרו את זה באופן שידעו הקטנים שהדיבורים נאמרים אל כל אחד ואחד בפרטיות, ואז כולם יזכו לחזור בתשובה שלמה, ולא יהיה אף אחד נדחה ממחנה דקדושה, והבן, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ונזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך על ידם, עדי נזכה לראות בגאולתן של ישראל במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת אמור ה'תשס"ה

בשבת קודש בבוקר, היתה שמחת הולדת הבת לאחד מאנ"ש בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י, ולא איסתייע מילתא לדרוש אז ברבים.

סעודה שלישית פרשת אמור ה'תשס"ה

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל ל' ליקומי מוהר"ן חלק א' סי' ע"ט המדבר מקדושת שבת וממדת השפלות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), אימתי יכול לראות שפלותו, בשבת, כי בשבת נאמר (שמות מ"ז): "ראו כי ה' נתן לכם את השבת", כי שב"ת הוא שי"ן בת, 'שי"ן', תלת גונין דעינא, 'ב"ת' בת עין, ועל כן בשבת יכול לראות שפלותו, וזהו: "שבו איש תחתיו" הנאמר בשבת (שם), היינו תחת מדרגתו, שפל ממה שהוא, ועל כל פנים, "אל יצא איש ממקומו", היינו למעלה ממדרגתו, כגון 'עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפינחס' (סוטה כ"ב:) וכו', ועל ידי זה שזוכין לראות שפלותו באמת, על ידי זה אין שום אדם יכול להוציאו ולדחותו ממקומו, דהיינו לקפח פרנסתו חס ושלום, כי מאחר שהוא עניו ושפל באמת, הוא בבחינת אין, ואינו תחת המקום כלל, על כן בודאי אין יכולין לדחותו ממקומו, וזהו: "שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו", היינו על ידי שזוכין לשפלות, שזהו בחינות "שבו איש תחתיו", שמחזיק עצמו תמיד בשפלות למטה תחת מקומו ומדרגתו כנ"ל, על ידי זה "אל יצא איש ממקומו", כי שום אדם לא יוכל להוציאו ממקומו, דהיינו לדחותו מפרנסתו חס ושלום וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הגה אור השבת מאיר במיוחד ב"עיני" האדם, וכמו שכתוב (שמות מ"ז) "ראו" כי הוי"ה נתן לכם את השבת, ראו דייקא, כי שבת נקראת על שם העינים, וכדאיתא בתיקוני זוהר (תיקון ע') שבת הוא שי"ן בת, ש' מרמז על שלש צבעים של העין, כמו אות שי"ן שיש לה שלש קווים, ובת היא הבת עין, היינו הנקודה שחורה שבתוך העין, כי בשבת קודש נמשך על האדם ראות והסתכלות מיוחדת, שיכול לראות אלקותו יתברך באור גדול מאד, מה שאינו יכול לראות בכל ששת ימי המעשה, ולכן כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעא תליין (זוהר יתרו פ"ח.), כל הברכות וההשפעות של ששת ימי המשעה תלויים בשבת קודש, ומיניה מתברכין כל שתא יומין (שם), שכל הששה ימים מקבלין ברכותיהם ממנה, כי על ידי שאדם מסתכל בשבת קודש אל השם יתברך בבטחון חזק ובהסתכלות ברורה, ההסתכלות שלו עושה כלי לקבל בתוכה השפע של השם יתברך (ליקומי מוהר"ן חלק א' סי' ע"י), ועל ידי זה יש לו כל הברכות כולם.

והנה מיד שנפתח עיני האדם, לראות אלקותו יתברך המאיר בכל הארץ, העיקר להסתכל על עצמו (ליקוטי מוהרן חלק ב' סי' ס"ז), היינו לראות שפלותו ופחיתותו, כי מיד שרואה אור אלקותו יתברך, שמלא כל הארץ כבודו, ראוי לו להתבונן בשפלותו, ואיך שהוא עדיין רחוק ממנו יתברך מאד, ועליו לכסוף ולהשתוקק להתקרב אליו יתברך יותר ויותר, כי בדרך כלל נכנס באדם ישות וגאווה כאילו אין בעולם כמוהו, עד שיכול לעשות מעשה זמרי חס ושלום, ולבקש שכר כפנחס, אבל כשנפתח עיני האדם לראות אלקותו יתברך, ובפרט בשבת קודש, אזי ראוי לו להתבונן בשפלותו ולהכיר את מקומו, ואזי תמיד יחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, ויתקרב אליו יותר ויותר, וזה מה שנאמר אצל שבת קודש (שמות ט"ז) שבו איש תחתיו, אל יצא איש ממקומו ביום השביעי, היינו על ידי שרואה את שפלותו בשבת קודש, על ידי זה יושב תחת מדריגתו, שפל ממה שהוא, ובוודאי לא יצא ממקומו, היינו שלא יכנס לישות וגדלות, כי רואה את גדולתו וכבודו יתברך, ונכנס בו ענוה ושפלות אמיתי.

והנה זהו גם כן מעלת ההתקרבות אל צדיקים, כי הצדיקים אמיתיים נקראים שבת, וכדאיתא בזוהר (נשא קמ"ד): שאמרו התלמידים אל רבי שמעון בר יוחאי, אנת הוא שבת דכולהי יומי, כי אצלכם מתגלה קדושת שבת כל ימות השבוע, כי אצל הצדיק מאיר כבוד השם יתברך תמיד באור נערב ונפלא מאד, וכל מי שמתקרב אליו נפתח עיניו לראות את האור, ונופל עליו שפלות גדול (ליקוטי מוהרן חלק ב' סי' ע"ב), כי מתחיל להסתכל על עצמו, ואז מרגיש שפלותו באמת, ולכן אשרי הזוכה להתקרב אל צדיק אמיתי, כי אז ירגיש קדושת שבת סביבו תמיד.

והנה על ידי שיש לאדם שפלות, אין שום בריה שבעולם יכול לדחותו ממקומו ולקפח פרנסתו, כי מתי יכולין לדחות את האדם ממקומו, זהו כשתופס מקום ויש לו ישות ומציאות בעולם, אבל כשיושב תחת מקומו, ואין תופס שום מקום בעולם כלל, אין שום אדם יכול לדחותו, כי אינו נתפס בשום מקום כלל, ואין יכולין לקחת ממנו שום דבר, כי אין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו אפילו כמלא נימא (יומא ל"ח:), ועל כן בכל מקום שהיה התגלות אלקותו יתברך, היה מועט מחזיק את המרובה, שכל נשמות ישראל היו יכולים להתקבץ שם בלי שום דוחק כלל, כמו בבית המקדש שהיו עומדים צפופים ומשתחוים רווחים (אבות ה'), ומעולם לא אמר אדם צר לי המקום שאלין בירושלים (שם), כי מיד שהרגישו אורו יתברך המאיר בבית המקדש ובעיר הקודש ירושלים, היו מתבטל אצלם הישות והגאווה, וממילא היה מקום לכולם, ולכן זהו עיקר עבודת האדם, להמשיך על עצמו הארת כבודו יתברך בכל

מקום ובכל זמן, ולהתבונן היטיב על שפלותו ופחיתותו, ואז אף פעם לא יהיה נדחה ממקומו, ויהיה לו השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות תמיד, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בפרשת השבוע ענין המקלל, וכמו שכתוב (ויקרא כ"ד) **ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה וגו' ויקב בן האשה הישראלית את השם ויקלל ויביאו אותו אל משה וגו'**, והנה שואלים חכמינו הקדושים (מובא בפרש"י) על מה שכתוב **"ויצא"**, מהיכן יצא? ויש ג' פשטים, רבי לוי אומר, מעולמו יצא, רבי ברכיה אומר, מפרשה שלמעלה של לחם הפנים בשבת יצא, ובמתניתא אמרה, מבית דינו של משה יצא וכו', עיין שם, ויש לומר שעל פי דברי רביז"ל הנ"ל, כל הג' פשטים מקושרים ומשלוכים זה בזה, והם דבר אחד ממש, כי פגם המקלל היה מה שיצא ממקומו ולא הכיר את שפלותו ופחיתותו, והיה עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנחם, כי היה ראוי לו להתבונן שלא היה יחוסו כהוגן, שהרי הוא בן איש מצרי, ולכן בוודאי ראוי לו לישוב תחת מקומו ולא לצאת ממקומו, אבל הגאון והישות הוציאו אותו ממקומו, שזהו הפשט הראשון **"מעולמו יצא"**, היינו שיצא מן המקום שלו כאן בזה העולם, וממילא אבד את העולם הזה ואת העולם הבא גם יחד, כי כל צדיק וצדיק יש לו מדור לפי כבודו (כבא מציעא פ"ג:), היינו שיש לו מקום בעולם להתדבק בו יתברך, שעל שם זה נקרא הקדוש ברוך הוא **"שדי"**, על שם שיש די באלוהותי לכל בריה (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ה'), וכן הוא אצל כל אחד מישראל, שגם בן נקרא צדיק על שם שהוא מהול (וזהו לך צ"ג), שיש מספיק מקום לכל אחד ואחד מישראל לעלות ולהתדבק בו יתברך, ולכן אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין צ.) **כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא**, שנאמר (ישעיה ס') **ועמך כולם צדיקים**, כי על ידי שכל אחד מישראל מוצא את מקומו בזה העולם, ומתדבק משם אליו יתברך, על ידי זה יש לו עולם הזה וגם עולם הבא, אבל המקלל שאבד שפלותו ויצא ממקומו עד שקילל את השם רחמנא ליצלן, יצא מעולמו לגמרי, ונאבד משני עולמות, והכל מחמת שלא היה לו עינים קדושות של שבת, המשפיע שפלות וענוה על האדם, לשבת תחת מקומו.

וזהו הפשט השני, **"מפרשה שלמעלה של לחם הפנים בשבת יצא"**, כי לגלג על לחם הפנים שהיה מונח על השולחן כל השבוע עד שבת הבאה, כי לא הבין את עוצם מעלת שבת, שדייקא על ידי שמסתכלים אל השם יתברך עם עינים קדושות של שבת, על ידי זה מקבלים שפע לכל ששת ימי המעשה, ואז הלחם חם כביום הלקחו, כי נחשב כאילו מקבל עכשיו שפע חדש מן השמים, אבל מחמת הישות והגאון שלו היו יכולים לדחות אותו ממקומו ומשבטו, שזהו הפשט השלישי,

"מבית דינו של משה יצא מחויב", כי רצה לתפוס מקום שאינו שלו, ובא ליטע אהלו בשבט דן שלא היה שלו, ויצא מחויב מבית דינו של משה ועמד וגידף, כי גם התקרבות והתבטלות לצדיק לא היה לו, כי אילו היה מקורב אל הצדיק שהוא משה רבינו, היה נמשך עליו שפלות, והיה יושב תחת מקומו, ולא היה מבקש שכר כפנחס, אבל מחמת שהישות שלו מנע אותו מקדושת שבת ומקדושת הצדיק, לכן הפסיד מה שהפסיד, נמצא שכל השלשה פשמים עולין בקנה אחד ממש, והבן היטיב.

וזהו דברי המשנה (אבות ב) רבי יהושע אומר, עין הרע, ויצר הרע, ושנאת הבריות, מוציאים את האדם מן העולם, כי שלשה דברים אלו קשורים זה בזה, ומוציאים את האדם מעולמו וממקומו, כי אם יש לאדם עין טובה להסתכל תמיד אל השם יתברך ועל שפלותו העצומה, אינו ניסת להיצר הרע שרוצה להכניס בו ישות וגדלות, וגם לא יהיה לו שנאת הבריות, כי אין אף אחד יכול לדחותו ממקומו, אבל מיד שיש לאדם עין הרע, היינו שאינו מסתכל על אלקותו יתברך, שהוא העין קודש של שבת, אזי יש כח ליצר הרע להסית אותו בישות ובגדלות, ואז ממילא יכשל בשנאת הבריות, כי נדמה לו שכל אחד רוצה לדחותו ממקומו, והוא שונא את כולם, וזהו גם דברי רבינו"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ד) שעל ידי ג' נקודות זוכין למול את ערלת לבבו, נקודת הרב, ונקודת החבר, ונקודת עצמו, כי נקודת עצמו בינו לבין השם יתברך הוא נגד "עין הרע", כי צריך לכוון ראות עיניו רק אל השם יתברך, ונקודת הרב הוא נגד "יצר הרע", כי על ידי התקרבות אל הצדיק נופל עליו שפלות וניצל מן היצר הרע שמסית אותו לישות וגדלות, ונקודת החבר הוא נגד "שנאת הבריות", כי על ידי שיש לו שפלות ומתחבר עם חברים טובים, הוא אוהב את כולם, ומבקש שלומם ומזכותם כל הימים, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולהמשיך על עצמינו מדת הענוה והשפלות באמת, עדי נזכה להיות דבוקים וקשורים בו יתברך כל ימי חיינו מעתה ועד עולם אמן ואמן.

